

Spomenica.

(Dalje.)

5. Dne 14. julija zboroval je deželni zbor v Gradci zadnjikrat, ko se tam po telegrafu izve, kaj se je v Brežiškem okraju zgodilo. Slovenski poslanci pripravijo takoj poslanca za Brež. okraj g. Snideršiča, naj vlado vpraša ali interpelira. To se zgodi. G. Snideršič vpraša, je-li strašni dogotek v Sromljah g. c. k. namestniku znan; nesreča bi se ne bila zgodila, ko bi politični komisar pomirljivo in podučno posredoval, česar pa storiti ni mogel, ker slovenski ne zna; vpraša se torej: namerava li vlada ljudstvo dati podučiti in dalje, hoče li ukreniti, da se bodo zanaprej na slovenskem Štajerskem nastavljali samo takšni uradniki, ki popolnem umejo obadva deželna jezika, nemški in slovenski?

G. c. kr. namestnik baron Kübeck odgovori, da mu je nesreča znana, da dotični komisar res slovenski ne ume dosti, pa da so tudi drugi, a ne samo uradniki nesrečo zakrivali (koga je g. namestnik v mislih imel, tega ni povedal). Zastran pouka ljudstva ni omenil nič, pač pa, da je voljan strogo ali ostro postopati. Zastran uradnikov pa je dejal: da bi rad slovensčine zmožnih uradnikov nastavil pa jih nema. Celih 13 let (kar je on namestnik cesarja v Gradci) se ni oglasil noben slovenski jurist k političnej službi, samo letos se je jeden oglasil, prav bela vrana. S tem, dejal je baron Kübeck, sem vprašanje ali interpelacijo rešil.

Ta odgovor ni samo slovenskih poslancev, ampak vse Slovence, ki kaj berejo, močno razžalil, zlasti ker je c. kr. namestnik kot dostojno smatral, o tako žalostnem, krvavem dogodku svoj odgovor z nepotrebno smešnico o belej vrani končati in se o tako resnobnih rečeh šaliti. V Okljukovi gori usmrteni kmet še niti pokopan ni bil, ležal je še na pravici, ko se je v Gradci tako govorilo.

Zakaj pa slovenski juristi nečejo k političnim službam na Štajerskem, uzrok povedal je „Slovenski Narod“, češ, da se tukaj uradnikom, ki svojega narodnega slovenskega mišljenja in čuvstva ne prekrivajo, slaba godi; človeku je tukaj treba svojo slovensko narodnost zatajevati in jej celo nasprotovati, zlasti ob raznih volitvah, česar značajen, izobražen slovenski človek storiti ne more. Tako pravi „Slov. Narod“. Slovenski poslanci pa so izvedeli za drugi uzrok. Gosp. baron Kübeck ima 7700 gld. za 14 konceptnih praktikantov, tedaj za vsacega 500 gld. letne podpore na razpolaganje tistim juristom, ki hočejo k političnemu službovanju pristopiti. Sedaj pa so se baje ravno slovenskim juristom dveri do one podpore v Gradci celih 13 let nekako zapirala. Pri c. k. namestniji se je baje čestokrat rekalo: „Wir

brauchen keine Windischen.“ Če je to res, potem je lahko umevno, da c. k. namestnik pravi: nemam slovensčine zmožnih uradnikov.

(Konec prih.)

Gospodarske stvari.

Kedaj trgati in kako hranjevati peščeno sadje, t. j. jabelk in grušek.

II. Velike važnosti in velikega vpliva na trpežnost in okus sadja je tudi način hranjevanja. Kder se kraj hranjevanju izbira, se mora posebno na to gledati, da je prostor suh pa vendar zopet ne presuh, prezračen in jednako merno hladen, kolikor mogočno temen in pred mrazom popolnoma zavarovan.

Dobra klet ali pa soba in kamrica bodo najprej ti potrebi ugajale. Predno se pa sadje v take prostore pospravi, jih je treba prezračiti in do dobra očistiti.

Strope in stene je dobro z apnom pobeliti, da se tako plesnoba, ki se pogosto sten in stropa drži, vniči. Potem se postavijo police iz desk ali ozkih lat jedna nad drugo vendar tako, da se more o vsakem času sadje lahko pregledati in nagnjito odbrati. Na take police se sadje, kateremu se je vse pokvarjeno ali poškodovano odbralo, po sortah drugo poleg drugega polaga in hranjuje.

Ko je sadje v svoje shrambe pospravljeno, se okna še nekaj dni odprta pustijo, da se sad do dobra posuši. Na to se vse odprtnine zapró in prostor temen obdrži, ker svetloba zrelost pospešuje in se sadje ne obdrži dolgo časa zdravo in dobro.

Od časa do časa se morajo sadne sorte pregledati, nagnjiti sad odbrati in potem preudariti, kateri sad je treba prej v porabo ali prodajo vzeti. Pri tem opravi, katero se opravlja, ko je vreme toplo in suho, se shrambe za nekoliko ur odpró in prezračijo.

Drugi hranjujejo sadje radi in z dobrim vspehom v sodih. Izbere se najlepši in brezmadežni sad potem ko je že nekaj časa na kupo ležal, se z mehkim suknom čisto obriše, sad za sadom v mehki svilnati papir povije in potem v sode plastoma položi. Pri tem delu je posebno na to gledati, da pridejo vsi receljni kolikor mogoče po koncu obrnjeni. Tako do roba napolnjeni sodi se potem zaprejo in na hladen, suh kraj postavijo.

Tako pripravljeno dobro sadje se da daleč noter do prihodnjega poletja hraniti slasti če shramba stanovitno temperaturo od 4–5° C. ima. Če je v shrambi bolj toplo, tako to naredi, da voda iz sadja izhlapi in sad vel postane, če pa je bolj hladno od povedane temperature, se v sadju ne nareja cukrer ali vsaj le počasno napreduje in tako sad svoj prijeten okus zgubi.